

Občani o sebi in o drugih

Tokrat imajo besedo naši dopisniki

V prejšnji številki našega lista smo pričeli z novo rubriko: Občani o sebi in o drugih. Namenjena je vsem občanom v vseh poklicih in iz najrazličnejših krajev naše občine. V njej naj bi občani povedali svoja mnenja o stvareh, ki se tičejo njih in okolice in s svojimi sodbami in predlogi vplivali na potek in dogajanje okoli njih. Upamo, da bo ta rubrika imela širok krog bralcev v zadovoljstvo bralcev in samim občanom nasploh.

V tej rubriki pa objavljamo intervjuje z nekaterimi najboljšimi in najprizadenejšimi dopisniki, ki so doslej pestrili naš list; samo z nekaterimi, ker nismo niti imeli možnosti pogovoriti se z vsemi niti prostor tega ne bi dopuščal. Ne bomo pa pozabili nanje.

Dopisništvo je potrebno

V vasi Javor na jugovzhodnem delu naše občine, ki ima 40 hiš, raztresenih po gričih tja do Pečarja in Besnice, živi in dela med 180 do 200 prebivalci tudi naš stalni in gotovo najstarejši dopisnik našega lista, 59-letni učitelj Andrej Berčič.

Andrej Berčič

»Koliko let ste že v tej vasi?«

»Sem sem prišel leta 1934, tako da sem praktično tu že 36 let.«

»Ali je bila služba v Javoru tudi vaša začetna služba?«

»Bila je začetna, saj sem maturiral na učiteljski v Ljubljani leta 1933.«

»S kakšnimi občutki ste sprejeli službo v precej oddaljenem hribovskem kraju?«

»Takrat sem bil sploh vesel, da smo službo lahko dobili in da nisem bil poslan v Prekmurje ali Belo krajino.«

»Kako ste začeli s poukom?«

»Leto dni pred mojim prihodom so šolo šele odprli. Prej je bila zasilna, kjer je učil le župnik. Ob mojem nastopu sem imel 70–80 učencev, ki so hodili v osem razredov. Učil sem vseh osem razredov.«

»Kakšno pa je bilo življenje nasploh v tej vasi?«

»Posebnega življenja ni bilo. Vas je imela gostilno in tu so se shajali mladi ljudje iz sosednjih hribovskih vasi. Med njimi je bilo veliko pretepov, saj drugega dela niso imeli in je bil pretep neke vrste ljudska folklor. Vas je bila razdeljena med naprednjake in klerikalce, toda slednji so imeli glavno besedo, saj je bila vas izključno kmečka in o delavcih ni bilo ne duha ne sluha.«

»Kako je bilo tu med vojno in po njej?«

»Med vojno je šla skozi vas okupacijska meja med Italijo in Nemčijo. Takrat so podrli 18 hiš in poslopij z drevjem vred tam, kjer je tekla meja. Ljudje so se izselili in nekaj jih je ostalo na novih domovih.«

»Kdaj je vas dobila novo šolo?«

»Zidati so jo začeli leta 1939, vselili pa smo se 1943. leta.«

»In je med vojno šola delala?«

»Je. Samo v začetku vojne nekaj mesecev ni, ker se nismo vedeli, kam bo šola pripadla, k Italiji ali Nemčiji. No, prišli smo pod Italijane in pouk je stekel.«

»Pa po vojni?«

»Od osvoboditve leta 1945 je šola redno delala. Stranke, ki so bile v šoli, so se izselile in tako je šola zadihala s polnimi pljuči.«

»Koliko učencev pa ima šola sedaj?«

»Sedaj imamo le 4 razrede in 26 učencev, oni iz viš-

Informiranost kolektiva je nujna

Tako pravi Srečko Gerlica, star 33 let, zaposlen pri Saturnusu in na delovnem mestu referenta za informiranje kolektiva. Kot tak je tudi urednik tovarniškega časopisa Glas Saturnusa.

Slavko Gerlica

»Ste že dolgo v tem kolektivu?«

»V Saturnusu sem že enajsto leto.«

»Pa na tem delovnem mestu?«

»V službi referenta za informiranje sem štiri leta. Prej sem delal v proizvodnji.«

»Ali je več takih službenih mest v naši občini?«

»Malo jih je, oziroma sploh ne vem, če bi se kdo v drugih podjetjih profesionalno bavil s tem.«

»Ali mislite, da je ta služba koristna?«

»Ta služba je nujno potrebna.«

Zakaj?

»Delo te službe je nepogrešljivo v vsakem velikem samoupravnem kolektivu, ker temelji samouprava prav na informiranju. Vsi smo lastniki proizvodnih sredstev in vsi ustvarjamo dohodek, zato je kolektivu potrebna točna informacija o kolektivu in njegovem delu, o težavah, plačah in dobičku. Tudi za dobro sožitje v kolektivu je nujno potrebna pravilna informacija, da ne pride do sumničenj, podtikanj, dvomov itd.«

Po tem takem dajete veliko važnost tovarniškemu časopisu?

jih razredov se vozijo v popolno osemletko v Polje.«

»Kako to, da imate sedaj manj učencev kot pred vojno?«

»Leta 1939 je bila ustanovljena šola tudi v Besnici in učenci od tam so odpadli. Veliko ljudi se je po vojni odselilo, pa tudi družine imajo manj otrok in tako se število prebivalcev in otrok manjša: v vasi imamo več praznih hiš.«

»Ali ste že dolgo dopisnik in zakaj?«

»Sem že nekaj let. S svojimi dopisi pa hočem tudi to vasico z bližnjo okolico potegniti iz anonimnosti, da ljudje vedo, da tudi mi obstojamo in nekaj delamo.«

»Boste ostali še nadalje naš dopisnik?«

»Verjetno bom. Je pa težko pisati iz krajev, kjer se le redkokdaj zgodi kaj pomembnega, vredno za objavo.«

»Kako gledate na novoletne nagrade najboljšim dopisnikom, med katerimi ste tudi vi?«

»Z lepimi občutki, da so bili moji dopisi vredni pozornosti uredništva in bralcev, obenem pa me ta nagrada obvezuje, da ostanem še naprej dopisnik in bralce obveščam o dogodkih iz krajev, kjer sem doma.«

»Veliko. Tudi drugim oblikam obveščanja dajem veliko pozornost. Prav tako npr. tudi lokalnim časopisom, kot je Naša skupnost itd.«

Vi pišete tudi v Našo skupnost?

»Da, prispevam kratke novice iz našega kolektiva, v katerem so predvsem Moščani in te kot tudi sorodnike in druge občane zanimam, kaj se godi s tako velikim kolektivom, kot je Saturnus.«

Ali mislite, da je dovolj informacij v Naši skupnosti iz kolektivov?

»Ne, ni jih dovolj. Razen Papirnice Vevče, Javnih skladišč in Saturnusa le redko zasledimo novice iz drugih kolektivov.«

In kaj bi bilo potrebno storiti, da bo informacij več?

»Predvsem povabiti kolektive k sodelovanju. Kjer pa za to ni zadolženih ljudi, bi vodstvo kolektivov moralo dobiti ljudi, ki bi stalno pisali v Našo skupnost in jih stimulirati, moralno in materialno.«

Ali bi razširili občinsko glasilo Naša skupnost?

»Bi.«

In s čim bi razširili krog bralcev?

»Ena oblika bi bila ta, da vsaka družina dobi Našo skupnost brezplačno. S tem bi ustvarili široko mrežo informiranosti v naši občini. To bi vplivalo tudi na zmore krajevnih skupnosti, da bi bili bolj obiskani in učinkoviti. S pohvalami kolektivov in posameznikov v občini bi se krog bralcev tudi znatno razširil in upam, da denar, za to namenjen, ne bi bil vržen v stran.«

Vi ste kot dopisnik prejeli tudi novoletno nagrado Naše skupnosti. Kako gledate na to?

»Ta nagrada je zelo dobra oblika stimuliranja za dopisnikovo delo in gre velika zahvala uredništvu kot dokaz, da se trudi list nenehno izboljševati in s tem zadovoljiti bralce in občane.«

Nagrada, vzpodbuda za naprej

Aleš Kardelj, 19-letni študent političnih ved, sodi med najaktivnejše dopisnike v naši občini. Moščan je devet let, prišel pa je iz Kopra. Piše največ o mladinskih klubih, o športu v Mostah in življenju ter delu na 6. gimnaziji v Mostah.

Aleš Kardelj

»Koliko časa pišete v Našo skupnost?«

»Prvi članek sem oddal pred dvema letoma. Intenzivno pa dopisujem zadnje leto.«

»Katera tema vam najbolj leži?«

»Najbolj problematika mladih, to je prosti čas in delo mladine zunaj šole. Drugo pa so opisi življenja na gimnaziji v Mostah, katero sem tudi sam obiskoval.«

»Ste se v dopisih dotaknili tudi druge mladine in ne le šolske?«

»Kot sodelavec centra mladinskih klubov Moste-Polje sem seznanjen z delom mladinskih klubov na terenu, v katerih so tudi vajenci in del kmečke mladine.«

Premalo polemičnih člankov

Dopisnik, ki nas že nekaj let obvešča o dogajanjih na osnovni šoli v Hrušici in v njeni okolici, je Fani Terček, predmetna učiteljica na tej šoli. Je tudi novoletna nagrajenka Naše skupnosti in je rade volje odgovorila na nekaj vprašanj, čeprav je dejala, da slike ni treba objaviti.

Fani Terček

»Koliko let že učite?«

»Že 22 let. Prej sem učila v Škocjanu na Dolenjskem, tu pa teče že 16. leto mojega dela na šoli.«

»In ste zadovoljni na tej šoli?«

»Zelo. Je majhen kolektiv in je vse bolj domače. Poznam veliko ljudi in to mi delo olajša. Tudi mož je od tu in prek njega poznam še več domačinov. Zato delam v terenskih organizacijah že vsa leta, odkar sem tu. Pred leti sem imela na skrbi tudi kuharske tečaje in tako sem se zbližala tudi s starši svojih učencev.«

»Občasno pišete tudi v Našo skupnost. Kaj vas je navadilo na to?«

»Javnost velja obveščati, da se tudi na našem terenu nekaj dela, da tudi naš okoliš

»Kakšno priznanje pa imajo ti klubi?«

»Klubi so priznani od občinske skupščine in so dobili tudi denar za manjša popravila, program pa leži izključno na mladinski organizaciji.«

»Je mladinska organizacija kos tej nalogi?«

»Ne, ni. Ni strokovnega vodstva in pomagati bi nam morali predvsem mentor, psiholog ali socialni delavec in ne upokojenec ali rezervni oficir.«

»Kaj pa prostori in inventar klubov?«

»Nekje so boljši, nekje slabši. Nekje ne odgovarjajo niti higienskim zahtevam. Inventar je pomanjkljiv in ne daje estetske privlačnosti.«

»Vaši dopisi gredo v smer, da bi se to izboljšalo. Mislite, da boste uspeli?«

»Tudi če ne uspem, sem zadovoljen, kajti vsaj nekaj ljudi prebere članek in se minuto zamisli v problem, kako in v kakšnih razmerah živi mladina v prostem času.«

»Mi lahko kaj poveste ob nagradi našega lista, katero ste prejeli?«

»Čutim, da je moje delo kot dopisnik imelo odmev in dvojno zadovoljstvo: kot priznanje mojemu preteklemu delu in kot vzpodbuda za naprej.«

»Kje boste preživeli novo leto?«

»S kolegi se menimo že dva meseca, kam bi šli, verjetno pa bom silvestroval v Budimpešti, kjer je najceneje.«

stopi iz anonimnosti. Tudi ljudje, ki prebirajo ta list (mislim predvsem na domačine), temeljiteje preberejo, če vedo, da piše tudi o njihovem kraju, in to, da stalno kaj piše, ker s tem radovedno pričakujejo vsako novo številko.«

»Ali pišete samo o delu vaše šole ali tudi o drugih dogodkih?«

»Če se mi ponudi prilika, pišem tudi o drugih stvareh, sveda o šoli največ, ker delo tu najbolj poznam. Kot učiteljica pa poznam in imam stike z okolico in tako zvem o dogodkih, ki so zanimivi za objavo.«

»Ali po vašem mnenju list Naša skupnost zadene bistvo obveščanja občanov ali ne in kaj, mislite, bi bilo potrebno spremeniti?«

»Časopis je pester in zelo dobro oblikovan, zato vsega preberem. Pogrešam pa polemičnih člankov, ki bi razbistrihli probleme. Ko pregledujem časopis, vidim v njem predvsem članke z registratorsko vsebino, tako nekako kot časopisi v tovarnah, ki pišejo o proizvodnji svoje tovarne. Še enkrat poudarim, da manjka predvsem polemičnih člankov.«

»In kaj bi povedali za novo leto?«

»To, da bi se starši čimveč ukvarjali s svojimi otroki, ker starši prehitro izgube otroke in občutek otrok do staršev in zahvala le-teh je velika uteha staršem na stara leta. Želim tudi, da bi se ljudi z nizkimi osebnimi dohodki nekdo praktično spomnil ob novem letu in ne, da se samo govori o tem.«

Nadaljevanje na 6. strani